

Останін А. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РИЗИКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У зв'язку з тим, що стан зовнішнього середовища і ринків схильний до різких змін, виникає гостра необхідність розробки нових динамічних технологій управління ризиками на підприємствах. В таких умовах актуальним є розвиток нового підходу до аналітичного забезпечення управління ризиками на основі удосконалення концепції ризик-менеджменту, що враховує невизначеність поведінки і динамічність зміни факторів зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства, що дозволяє своєчасно виявити та нейтралізувати проблемні ситуації за допомогою сучасних інструментів менеджменту.

Розвиток вітчизняної та світової економіки безпосередньо залежить від умов господарювання. Невизначеність цих умов виникає в результаті негативного впливу зовнішнього середовища, конкуренції на ринку, обмеженістю потрібних ресурсів, зменшенням попиту тощо. Погіршення даних умов призводить до зростання ризиків, з якими підприємства може зіткнутися у своїй діяльності. Впровадження інновацій підприємством у своїй діяльності завжди супроводжується певними ризиками, але й відмова від інновацій має негативний характер, що може призвести до втрати своїх позицій на ринку. Зважаючи на це, ризики в інноваційній діяльності підприємства завжди залишаються актуальною темою.

Інноваційний ризик – це витрати, що виникають при вкладенні підприємством засобів у виробництво нових товарів або послуг, які можуть не отримати значного попиту на ринку. Така діяльність має високий рівень ризику, адже подібні рішення потребують значних витрат на дослідження, розробку та впровадження нового продукту на ринок, який, насамперед, повинен повернути кошти на його розробку та принести прибуток підприємству, компенсувати невдалі інноваційні проекти. Процес управління ризиками на підприємстві є багатоаспектним, до якого відносяться процеси ідентифікації, аналізу ризиків

та прийняття рішень з виявлення позитивних і мінімізації негативних наслідків ризикових подій [5]. Виникнення ризику в організації обумовлено двома основними причинами, такими як невизначеність умов зовнішньої підприємницького середовища, а також обмеженість ресурсів організації, що сприяє виникненню дефіциту (рис. 1).

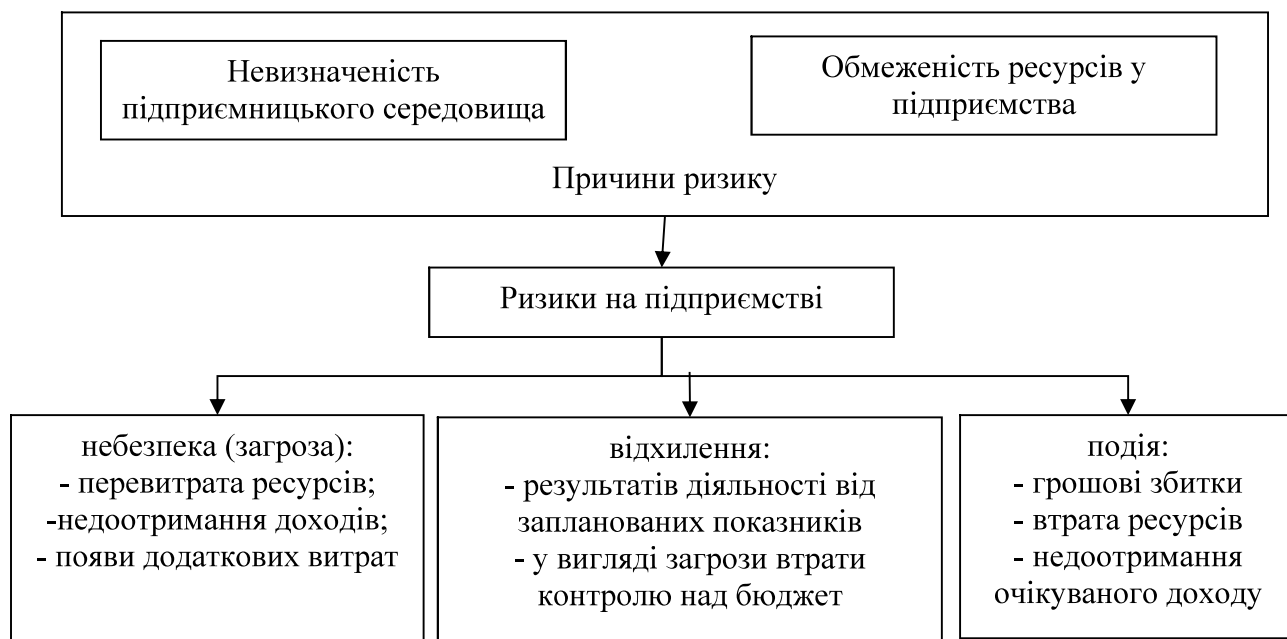

Рис. 1. Причини виникнення ризиків на підприємстві [1]

Інноваційний ризик виникає в таких ситуаціях [3]:

– впровадження дешевшого методу виробництва продукції або надання послуги у порівнянні з тими, що вже використовуються. У подібних ситуаціях підприємство буде отримувати прибуток лише за умови, якщо воно є єдиним власником такої технології. У цій ситуації існує лише один вид ризику – неправильна оцінка попиту на товар, що виробляється;

– виготовлення нового товару на старому обладнанні. У даному випадку до невідповідності попиту на товар додається ризик невідповідності якості товару;

– виробництво нового товару або послуги за допомогою нової техніки і технології.

Управління ризиком ґрунтується на здатності менеджера відповісти на ключові питання, до яких відносять [4]:

1. Визначення природи і сутності ризику як соціально-економічної категорії.

2. Характеристика рівня впливу на основні бізнес-процеси підприємства.

3. Характеристика можливостей і перспективних шляхів щодо скорочення ризиків на підприємстві.

Таким чином, поняття «ризик» є багатоаспектним і враховує в собі різноманітні фактори, що характеризують не тільки особливості конкретного виду діяльності, а й специфічні риси невизначеності, в умовах якої дана діяльність здійснюється. Досить складно виявити всі ризики. Слід також зазначити, що причини виникнення конкретного виду ризику залежать від виду та роду діяльності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Вербіцька І. І. Ризик-менеджмент як сучасна система управління ризиками підприємницьких структур / І. І. Вербіцька // Сталій розвиток економіки. – 2013. – № 5(22). – С. 282-291.
2. Гринько Т. В. Науково-методичне забезпечення управління ризиками інноваційної діяльності на промислових підприємствах / Т. В. Гринько, Т. З. Гвініашвілі // Економіка та підприємництво: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Київ: КНЕУ, 2017. – № 39. – С. 267–278.
3. Свірідова С. С. Ризики інноваційної діяльності в Україні / С. С. Свірідова, Н. М. Гажева // Прометей. – 2013. – № 1 (40). – С. 82-84.
4. Brochner, J. Construction Productivity Measures for Innovation Projects / J. Brochner, T. Olofsson // Journal of Construction Engineering and Management. – 2011. – Vol.138, № 5. – P. 670-677. doi:10.1061/(ASCE)CO.1943-7862.0000481.
5. Grynko T. Organisational and economic mechanism of business entities` innovative development management / T. Grynko, T. Gviniashvili // Економічний часопис-XXI. – Kyiv: 2017. – №165 (5-6). – С. 80-83.